

УДК 338.432:658.5

Т. О. Власенко,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2999-7441>
Р. С. Степаньков,
здобувач ступеня доктора філософії,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1807-4879>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.9.351

АДАПТИВНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ ПРОЦЕСАМИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

T. Vlasenko,
PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Department of Production and Investment Management,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
R. Stepankov,
Postgraduate student,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

ADAPTIVE MECHANISM FOR MANAGING PRODUCTION PROCESSES OF AGRICULTURAL
ENTERPRISES UNDER CONDITIONS OF UNCERTAINTY

У науковій статті проведено ґрунтовне дослідження сучасного адаптивного механізму управління аграрним підприємством, зокрема його виробничими процесами з урахуванням фактору невизначеності. Актуальність обраної теми зумовлена вразливістю аграрного сектору до змін зовнішнього і внутрішнього середовища, що порушують логістику, інфраструктуру, трудові ресурси та фінансову стабільність сільськогосподарських підприємств. Основні завдання, які були розв'язані в ході наукових пошуків включають: вивчення наукових підходів до тлумачення поняття "адаптивний механізм управління", здійснення розмежування і класифікації факторів, які чинять безпосередній вплив на управління виробничими процесами, характеристика складових адаптивного механізму сучасного підприємства та аналіз факторів невизначеності й способів протидії їх негативному впливу.

В ході дослідження визначено, що адаптивний механізм управління на сучасному етапі розглядається як система взаємопов'язаних важелів управлінської системи, націлених на забезпечення гнучкості управління підприємством в умовах високої невизначеності, пристосування до змінних умов зовнішнього та внутрішнього середовища з метою нівелювання їх негативного впливу і підтримання стійкого фінансового стану. Проаналізовано динаміку основних факторів діяльності підприємств аграрного сектору, які є індикаторами, що показують наскільки швидко та ефективно галузь адаптується до мінливих зовнішніх умов. Зокрема індекси виробництва аграрної продукції рослинництва і тваринництва у аграрних підприємствах і господарствах населення показують зниження обсягів виробництва, у той же час по окремих видах продукції відбулося збільшення виробництва. Це свідчить про поступову трансформацію галузі, що потребує впровадження адаптивного механізму управління виробничими процесами з метою її прискорення. Розроблено низку управлінських підходів для мінімізації негативного впливу факторів невизначеності.

The article provides a comprehensive study of the modern adaptive management mechanism of an agricultural enterprise, with particular emphasis on its production processes, taking into account the factor of uncertainty. The relevance of the topic is due to the vulnerability of the agricultural sector to changes in both the external and internal environment, which disrupt logistics, infrastructure, labor resources, and the financial stability of agricultural enterprises. The main objectives of the study include: examining scientific approaches to interpreting the concept of an "adaptive management mechanism"; identifying and classifying factors that directly influence the management of production processes; defining and characterizing the components of the adaptive mechanism of a modern enterprise; and analyzing uncertainty factors along with ways to mitigate their negative impact.

The study finds that, at the current stage, the adaptive management mechanism is viewed as a system of interconnected managerial instruments aimed at ensuring flexibility in enterprise management under conditions of high uncertainty, enabling adaptation to changing internal and external environments, mitigating their negative effects, and maintaining financial stability. The dynamics of key performance factors in the agricultural sector were analyzed as indicators reflecting the speed and effectiveness of the industry's adaptation to changing external conditions. In particular, indices of agricultural production in crop and livestock farming across both agricultural enterprises and households indicate an overall decline in production volumes, alongside growth in certain product categories. This suggests a gradual transformation of the sector, which necessitates the implementation of an adaptive mechanism for managing production processes in order to accelerate this transformation. A set of management approaches aimed at minimizing the negative impact of uncertainty factors has been developed.

Furthermore, the proposed approaches can serve as a practical basis for improving managerial decision-making under conditions of ongoing uncertainty and structural change.

Ключові слова: адаптивний механізм управління, фактори впливу на виробничі процеси, складові адаптивного механізму, фактори невизначеності, аграрні підприємства.

Key words: adaptive management mechanism, factors influencing production processes, components of the adaptive mechanism, uncertainty factors, agricultural enterprises.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний розвиток аграрного сектору України відбувається в умовах підвищеної невизначеності, яка зумовлена як глобальними трансформаційними процесами, так і внутрішніми соціально-економічними та воєнними викликами. У таких умовах традиційні підходи до управління виробничими процесами виявляються недостатньо ефективними, що обумовлює необхідність формування адаптивних механізмів управління, здатних забезпечити гнучкість, стійкість та результативність функціонування аграрних підприємств. З огляду на це, проблематика формування адаптивного механізму управління виробничими процесами аграрних підприємств є над-

звичайно актуальною і потребує подальших наукових дослідження в цьому напрямі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Останніми роками увага цілого ряду науковців була прикута до специфіки діяльності в умовах невизначеності та формування адаптивного механізму управління аграрних підприємств. Ґрунтовне дослідження сутності адаптаційного механізму та морфологічну декомпозицію поняття адаптація зробила К.Б. Козак [1]. Адаптивний механізм управління розвитком ринку агротехніки здійснили Т.О. Зінчук, Р.В. Потапенко [2]. Також свій внесок у цю проблематику зробили: Ж.Л. Крисько [3] Т.І. Лепейко, К.В. Кривобок [4], О.Д. Додон, А.В. Синиченко [5], Н. М. Носач [6], О. Черних [7], О.В. Ольшевський, О.В. Маслош, М.В. Касаткіна [8] та багато

інших. Разом з тим, потребують подальших наукових досліджень питання класифікації факторів впливу на управлінську діяльність підприємства, складових адаптивного механізму та його внутрішньої структури, а також напрацювання способів протидії негативному впливу факторів невизначеності саме для аграрних підприємств. Ці невирішені частини проблеми створюють необхідність у поглибленому аналізі ролі адаптивного управління виробничими процесами як ключового чинника поліпшення фінансового стану та результатів діяльності аграрних підприємств..

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

З огляду на недостатнє теоретичне обґрунтування, метою статті є дослідження адаптивного механізму управління виробничими процесами аграрних підприємств в умовах невизначеності. В рамках зазначеної мети були поставлені такі завдання: вивчення наукових підходів до тлумачення поняття "адаптивний механізм управління", здійснення розмежування і класифікації факторів, які чинять безпосередній вплив на управління виробничими процесами, виявлення і характеристика складових адаптивного механізму сучасного підприємства та аналіз факторів невизначеності й способів протидії їх негативному впливу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Адаптація у соціально-економічному середовищі, за визначенням Козак К.В., являє собою "процес пристосування внутрішніх властивостей підприємства до вимог динамічного зовнішнього середовища на основі використання організаційно-економічних і соціальних регуляторів із метою забезпечення стійкості функціонування в довгостроковій перспективі." [1]. У штучних структурах, до яких можна віднести й аграрні підприємства, метою адаптації стає забезпечення сталого та стійкого функціонування, а основними чинниками можна визначити зовнішні умови та їхній різнонаправлений вплив. У той же час адаптаційні можливості визначаються чинниками внутрішнього середовища підприємства та станом його ринку [1].

Оцінка сучасного стану ринку підтвердила, що його розвиток визначається сукупністю структурних обмежень: високою імпортозалежністю, значними втратами техніки, нестабільною інвестиційною активністю, технологічним відставанням і нерівномірністю попиту. Разом ці фактори формують складні управлінські обставини, за яких необхідні не разові інструменти підтримки, а гнучкі механізми регулювання, здатні спиратися на постійно оновлювану інформацію та адаптуватися до змін середовища [2].

У науковій літературі поняття "адаптивний механізм управління" трактується неоднозначно, що пов'язано з багатовимірністю самого процесу адаптації. Узагальнення наукових підходів дозволяє виділити кілька ключових інтерпретацій.

По-перше, адаптивний механізм розглядається як система управлінських інструментів і методів, спрямованих на забезпечення відповідності функці-

онування підприємства змінам зовнішнього середовища. У цьому контексті акцент робиться на здатності системи швидко реагувати на зовнішні виклики [3, 4].

По-друге, адаптивний механізм визначається як процес безперервного коригування управлінських рішень на основі моніторингу та аналізу факторів впливу. В такому контексті науковці розглядають його частину — адаптивний менеджмент, який вони визначають як "методологію управління організацією, що передбачає забезпечення спроможності організації гнучко реагувати на зміни, пристосовуватись до них, саморозвиватись за умов невизначеності" [5]. Такий підхід підкреслює динамічний характер управління та необхідність постійного оновлення інформаційної бази.

По-третє, адаптивність в цілому трактується як властивість системи управління, що забезпечує її здатність до саморегуляції, самонавчання та трансформації внутрішніх структур відповідно до змін середовища [6—8].

Узагальнюючи наведені підходи, адаптивний механізм управління аграрним підприємством можна тлумачити як комплекс взаємопов'язаних організаційно-економічних, інформаційних та управлінських інструментів, спрямованих на забезпечення гнучкого реагування на зміни внутрішнього та зовнішнього середовища з метою підвищення ефективності виробничих процесів.

Ефективність функціонування адаптивного механізму управління значною мірою залежить від своєчасного виявлення та адекватної оцінки факторів, які впливають на виробничі процеси аграрних підприємств. У контексті нашого дослідження варто здійснити їх класифікацію за рядом ознак (табл. 1).

Саме остання група факторів формує основу для необхідності впровадження адаптивного управління, оскільки традиційні методи планування в умовах стохастичних змін втрачають свою ефективність.

Головним фактором невизначеності та дійсно великим шоком для аграрного сектору стало повномасштабне вторгнення. Триваюча війна впливає на сільське господарство України, не лише через прямі збитки та втрати для сектору, але й через суттєве обмеження експортних можливостей. Згідно з дослідженням, опублікованим раніше KSE Agrocenter [9], станом на лютий 2024 року, загальні збитки становлять 10,3 мільярда доларів, що відображає зростання на 18% більше в порівнянні з попереднім роком. Відносно уповільнені темпи такого зростання можна обґрунтувати наступними чинниками: знищенням значної частини активів ще в перший рік повномасштабного вторгнення, після чого можна було спостерігати стабілізацію лінії фронту. Найбільшу категорію збитків складає пошкоджена техніка, загальною сумою на 5,8 мільярда доларів США. Наступною категорією, величина якої є значною за розміром втрат та збитків, є пошкоджені та зруйновані складські приміщення. Станом на лютий 2024 року збитки в цій категорії досягли 1,8 мільярда доларів США, що дорівнювало приблизно 139% від значення попереднього року [9].

Таблиця 1. Класифікація факторів впливу на виробничі процеси аграрних підприємств

Ознака класифікації	Група факторів	Характеристика
за джерелом виникнення	зовнішні	Макроекономічна нестабільність; Зміни аграрної політики та державного регулювання; Коливання цін на сільськогосподарську продукцію та ресурси; Порушення логістичних ланцюгів; Кліматичні зміни та природно-кліматичні ризики; Військово-політичні загрози.
	Внутрішні	Рівень технологічного забезпечення виробництва; Ефективність використання ресурсів; Кадровий потенціал підприємства; Організаційну структуру управління; Фінансову стійкість та ліквідність.
за характером впливу	прямі	Фактори, які безпосередньо впливають на виробничі результати, наприклад, доступність ресурсів
	опосередковані	Фактори, що впливають через зміну умов функціонування, як наприклад, державна політика
за рівнем передбачуваності	детерміновані	піддаються прогнозуванню
за сферою впливу	стохастичні	характеризуються високим рівнем невизначеності
	економічні	ціни на ресурси, доступ до фінансування, валютні коливання
	політичні	воєнний стан та його особливості, регуляторні зміни
	технологічні	рівень механізації та цифровізації виробництва та управління, сучасні технології та інновації
	організаційні	структура управління, система планування та контролю
	природно-кліматичні	якість ґрунтів, меліорація, погодні умови, стихійні лиха, зміни клімату
За ступенем керованості	соціальні	кадрова стабільність, мотивація персоналу
	керовані	внутрішні процеси, організаційні рішення
	частково керовані	логістика, постачання, ринки та збут продукції
	некеровані	природно-кліматичні умови, пожежі, воєнні дії

Джерело: узагальнено та складено авторами.

Таблиця 2. Індекси сільськогосподарської продукції в 2025 р. за категоріями виробників, у % до відповідного періоду попереднього року

Господарства	Продукція сільського господарства		
	загалом	рослинництва	тваринництва
усіх категорій	93,2	92,5	95,9
у тому числі:			
підприємства	93,2	92	98,9
господарства населення	93,3	94	91,3

Джерело: [10].

У таблиці 2 представимо офіційну статистику щодо Індексу сільськогосподарської продукції в 2025 р.

Згідно з попередніми даними за 2025 р., обсяг виробництва аграрної продукції в Україні знизився на 6,8 % в порівнянні з 2024 р. У динаміці рослинництва та тваринництва є відмінності, хоча й незначні. Так, спостерігається зниження виробництва рослинництва на 7,5 %, а тваринництва на 4,1 %. За категоріями господарств також є відмінності, хоча й незначні (за винятком тваринництва). Загальне зниження обсягу продукції підприємств дорівнює 6,8 %. Хоча є відмінна різниця між рослинництвом (8 %) та тваринництвом (1,1 %). А у господарствах населення ми можемо спостерігати наступне: в загальному обсяг виробництва сільськогосподарської продукції зменшився на 6,7 %, у рослинництві — на 6 %, а тваринництві — на 8,7 % [11].

Попри надскладні умови, обсяг виробництва певних видів продукції рослинництва зростає. Так, відповідно до попередніх даних та аналітичних досліджень, зауважено, що валовий збір зернових та зернобобових культур в Україні у 2025 р. досяг 60,79 млн т, що на 7,7 % вище результату 2024 р. Урожай пшениці у 2025 році становив 23,27 млн т, що на 3,3

% вище показника 2024 р., кукурудзи — 30,68 млн т, що на 13,9 % вище показника 2024 р. Але відмічається й скорочення вирощування певних культур: так, валовий збір ячменю скоротився на 2,3 % й дорівнював 5,2 млн т. Так само відмічається зменшення виробництва більшості інших зернових культур: гречки — зменшення на 37,7 %, проса — зниження в 2,6 рази, вівса — зменшення на 14,9 %, жита — зниження на 4,7 %. Одночасно, загальне виробництво зернобобових культур зросло до 820,6 тис. т, що в процентному еквіваленті дорівнює +37,6 %. Відносно олійних культур спостерігається така динаміка у 2025 р.: валовий збір насіння соняшнику зменшився на 7,5 %, насіння ріпаку — знизилось на 11,2 %, соєвих бобів — зменшення на 25,8 % [12]. Але є позитивні зміни в овочівництві. Так, за даними Міністерства економіки, докільля та сільського господарства України, виробництво овочів у літньо-осінній період 2025 р. зросло на 20—25 % порівняно з 2024 р. Такий результат сприяв формуванню достатньої кількості запасів овочів та зменшенню імпортозалежності [13].

Всі ці дані свідчать про наявність потенціалу розвитку аграрного виробництва та наявні можливості до зростання, а розробка та впровадження адаптивного механізму управління виробничими процесами в цих умовах сприятиме розкриттю цього потенціалу та підвищенню стійкості аграрних підприємств в умовах невизначеності. Розглянемо загальну схему здійснення адаптивного управління як її описують зарубіжні науковці.

Адаптивне управління часто ілюструється круговою діаграмою, яка описує цикл зворотного зв'язку, що починається з формулювання проблеми та проходить через прийняття рішень, впровадження, оцінку та зворотний зв'язок до формулювання проблеми, як зазначено в науковому дослідженні Б. К. Уільямса та Е. Д. Браун

Рис. 1. Адаптивне управління виробничими процесами за Б. К. Уільямсом та Е. Д. Браун

Джерело: [14].

(рис. 1). За відсутності додаткової структури така структура не розрізняє технічне навчання та соціальне чи інституційне навчання в подвійній схемі.

Адаптивне управління на рис. 1, представлене як цикл, що демонструє постійне навчання та оцінку результатів з формуванням висновків та пошуком нових

напрямів адаптації в умовах невизначеності. Компонент оцінка проблеми займає чільне місце і може містити в своїй основі критерії для оцінки тих чи інших параметрів проблеми, яка наразі стоїть перед аграрним підприємством. В залежності від цих критеріїв здійснюється складання плану.

Інформаційно-аналітична складова	- збір, обробка та аналіз інформації щодо внутрішнього стану підприємства та зовнішнього середовища - оцінка ризиків, прогнозування можливих сценаріїв розвитку та моделювання наслідків управлінських рішень
Організаційна складова	- формування гнучкої структури управління, здатної швидко реагувати на зміни - розподіл повноважень та відповідальності
Економічна складова	- система планування, бюджетування, управління витратами та доходами - створення можливостей для швидкого перерозподілу ресурсів між виробничими напрямками
Технологічна складова	впровадження сучасних технологій виробництва, автоматизації та цифровізації процесів, що підвищує їх гнучкість та керованість
Фінансова складова	формування резервів та диверсифікація джерел фінансування в умовах нестабільності
Ризик-менеджмент	ідентифікація, оцінка та мінімізація ризиків, пов'язаних з невизначеністю

Рис. 2. Складові адаптивного механізму управління виробничими процесами аграрного підприємства

Джерело: сформовано авторами.

Компонент впровадження змін стосується впровадження розробленого процесу на основі оцінки проблеми, який потім використовується для ініціювання пошуку інших шляхів адаптації на базі сформованих висновків з попередніх кроків. За умови змін зовнішнього або внутрішнього середовища робиться коригування і нова оцінка проблеми. Цикл замкнувся.

В рамках своєї циклічної природи адаптивний механізм управління виробничими процесами аграрного підприємства має комплексну структуру і включає низку взаємопов'язаних складових (рис. 2).

У процесі розгляду адаптивного механізму та його складових варто приділити увагу тому, для чого власне він і створюється — невизначеності. Невизначеність в аграрному секторі має комплексний характер і проявляється у вигляді ризиків різного походження. До ключових факторів невизначеності належать:

- воєнні дії та пов'язані з ними ризики втрати активів;
- порушення логістичних ланцюгів;
- коливання цін на сировину та продукцію;
- зміни природно-кліматичних умов та погодні ризики;
- нестабільність ринку праці.

Кожен з цих факторів вносить свій дестабілізуючий вплив і в тій чи іншій мірі потребує заходів для мінімізації цього впливу а при можливості — й попередження ризиків виникнення. Для цього доцільно застосовувати такі управлінські підходи:

1. Диверсифікація діяльності. Хоча її можливості у сільськогосподарських підприємств досить обмежені, проте все ж можна запропонувати підприємствам пошук способів зменшення залежності від одного виду продукції або ринку збуту.

2. Гнучке планування, яке передбачає розробку альтернативних сценаріїв розвитку. Для цього корисним буде досвід використання сценарного підходу та регулярне оновлення планів.

3. Формування резервів. Створення фінансових і матеріальних резервів, які можуть бути використані у кризових ситуаціях.

4. Цифровізація управління. Використання інформаційних систем для підвищення швидкості прийняття рішень.

5. Партнерські стратегії. Розвиток партнерських зв'язків з іншими підприємствами та інституціями, що забезпечує доступ до альтернативних каналів постачання та збуту.

Слід наголосити, що нині особливого значення набуває впровадження сценарного підходу до управління, який дозволяє моделювати можливі варіанти розвитку подій та заздалегідь формувати відповідні управлінські рішення.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, адаптивний механізм управління виробничими процесами аграрного підприємства є складною багаторівневою системою, що забезпечує ефективне функціонування в умовах невизначеності. Його формування базується на інтеграції різних підходів до уп-

равління, врахуванні широкого спектру факторів впливу та впровадженні сучасних інструментів реагування на ризики. Ключовою умовою ефективності такого механізму є його здатність до швидкої трансформації відповідно до змін середовища, що дозволяє забезпечити не лише стабільність функціонування підприємства, але й створює передумови для його довгострокового розвитку.

Література:

1. Козак К. Б. Механізми адаптації підприємств агропромислового виробництва до траєкторії сталого економічного розвитку. Економічний простір. 2020. № 162. С. 30—36. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-5>
2. Зінчук Т. О., Потапенко Р. В. Механізм адаптивного управління розвитком ринку агротехніки: європейський досвід та перспективи впровадження в Україні. Економічний простір. 2026. № 209. С. 3—10. <https://doi.org/10.30838/EP.209.3-10>
3. Крисько Ж. Л. Адаптація підприємства до зовнішнього середовища через механізм реструктуризації. Галицький економічний вісник. 2009. № 2. С. 38—42.
4. Лепейко Т. І., Кривобок К. В. Адаптаційний потенціал підприємства в конкурентному середовищі. Економічний аналіз. 2015. Т. 20. С. 245—250.
5. Додон О. Д., Синиченко А. В. Адаптивний менеджмент: особливості прийняття та реалізація управлінських рішень в умовах невизначеності. Економіка і організація управління. 2026. № 1. С. 40—48. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2025.4.4>
6. Носач Н. М. Методичні засади моніторингу та контролю в системі управління агропідприємством. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024. Том 9. № 2. С. 407—412. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-70>
7. Черних О. Методичні підходи до адаптивного управління розвитком підприємств агропродовольчої сфери. Journal of Innovations and Sustainability, 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2024.08.04.11>
8. Ольшанський О. В., Маслош О. В., Касаткіна М. В. Методологія адаптації управлінських рішень для агропромислових підприємств в умовах криз. Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. 2025. № 3 (289). DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2025-289-3-110-119>
9. Bogonos M., Chmil A., Nazarkina R., Nykolyuk O., Pyvovar P., Stolnikovych H. Agricultural Outlook Ukraine 2024-2033. Report-summary. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/UA-Outlook-2024-2033-Report-1.pdf> (дата звернення 20.04.2026).
10. Індекси сільськогосподарської продукції у 2025 році. Попередні дані. Держстат. 2026. URL: <https://stat.gov.ua/uk/publications/indeks-silskohospodarskoyi-produktsiyi-u-2025-rotsi-poperedni-dani-ekspres-vypusk> (дата звернення 20.04.2026).
11. Русан В., Жураковська Л. Підсумки функціонування аграрного сектора України в 2025 році. Національний інститут стратегічних досліджень. 2026. https://niss.gov.ua/sites/default/files/2026-04/az_agropidsumki-2025_ukr_060426_0.pdf (дата звернення 20.04.2026).

12. Валовий збір зернових культур в Україні у 2025 році перевищив 60 млн т — доповнено. АПК-інформ. 2026. 26.02. URL: <https://www.apk-inform.com/uk/news/1553213> (дата звернення 20.04.2026).

13. Висоцький Т. Морози не загрожують врожаю, ситуація з озимими контрольована. Урядовий портал. 2026. 12.02. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/taras-vysotskyi-morozy-ne-zahrozhuut-vrozhaiu-sytuatsiia-z-ozymymy-kontrolovana> (дата звернення 20.04.2026).

14. Williams B. K., Brown E. D. Adaptive Management: From More Talk to Real Action. Environmental Management. 2014. Vol. 53 (2). Pp. 465—479. DOI: <https://doi.org/10.1007/s00267-013-0205-7>.

References:

1. Kozak, K.B. (2020), "Mechanisms for adapting agro-industrial enterprises to the trajectory of sustainable economic development", Ekonomichnyi prostir, vol. 162, pp. 30—36. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/162-5>

2. Zinchuk, T. O. and Potapenko, R. V. (2026), "Mechanism of adaptive management of agricultural machinery market development: European experience and prospects for implementation in Ukraine", Ekonomichnyi prostir, vol. 209, pp.3—10. <https://doi.org/10.30838/EP.209.3-10>

3. Krysko, Zh.L. (2009), "Adaptation of the enterprise to the external environment through the restructuring mechanism", Halytskyi ekonomichnyi visnyk, vol. 2, pp. 38—42.

4. Lepeiko, T.I. and Kryvobok, K.V. (2015), "Adaptive potential of an enterprise in a competitive environment", Ekonomichnyi analiz, vol. 20, pp. 245—250.

5. Dodon, O.D. and Synychenko, A.V. (2026), "Adaptive management: features of making and implementing management decisions under conditions of uncertainty", Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia vol. 1, pp. 40—48. <https://doi.org/10.31558/2307-2318.-2025.4.4>

6. Nosach, N.M. (2024), "Methodological principles of monitoring and controlling in the agricultural enterprise management system", Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniki, vol. 9, no. 2, pp. 407—412. <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-2-70>

7. Chernykh, O. (2024), "Methodological approaches to adaptive management of the development of agri-food enterprises", Journal of Innovations and Sustainability, vol. 11. <https://doi.org/10.51599/is.2024.08.04.11>

8. Olshanskyi, O.V., Maslosh, O.V. and Kasatkina, M.V. (2025), "Methodology for adapting management decisions for agro-industrial enterprises in times of crisis", Visnyk Shkhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia, vol. 3 (289), pp. 110—119. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2025-289-3-110-119>

9. Bogonos, M., Chmil, A., Nazarkina, R., Nykolyuk, O., Pyvovar, P. and Stolnikovych, H. (2024), "Agricultural Outlook Ukraine 2024 — 2033. Report-summary", available at: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/04/UA-Outlook-2024-2033-Report-1.pdf> (Accessed 20 April 2026).

10. Ukrstat (2026), "Agricultural production indices in 2025. Preliminary data", available at: <https://stat.gov.ua/uk/publications/index-silskohospodarskoyi-produktsiyi-u-2025-rotsi-poperednidani-ekspres-vypusk> (Accessed 20/04/2026).

11. Rusan, V. and Zhurakovska, L. (2026), "Results of the functioning of the agricultural sector of Ukraine in 2025". Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen, available at: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2026-04/az_agropidsumki-2025_ukr_060426_0.pdf (Accessed 20 April 2026).

12. APK-Inform (2026), "The gross harvest of grain crops in Ukraine in 2025 exceeded 60 million tons — supplemented", available at: <https://www.apk-inform.com/uk/news/1553213> (Accessed 20 April 2026).

13. Vysotskyi, T. (2026), "Frosts do not threaten the harvest, the situation with winter crops is under control", Government portal, available at: <https://www.kmu.gov.ua/news/taras-vysotskyi-morozy-ne-zahrozhuut-vrozhaiu-sytuatsiia-z-ozymymy-kontrolovana> (Accessed 20 April 2026).

14. Williams B.K. and Brown, E.D. (2014), "Adaptive Management: From More Talk to Real Action", Environmental Management, vol. 53 (2), pp. 465—479. <https://doi.org/10.1007/s00267-013-0205-7>

Отримано редакцією журналу / Received: 30.04.26

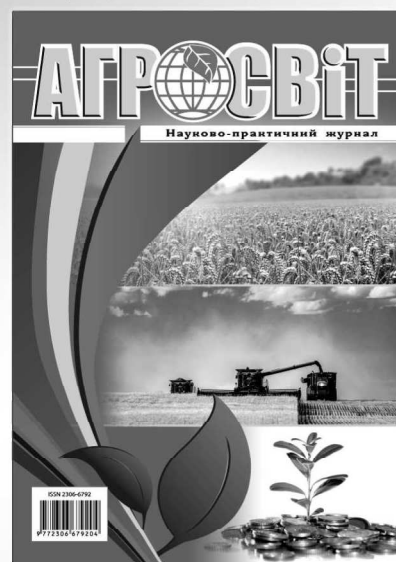
Процеженовано / Revised: 10. 05.26

Дата публікації / Published: 12.05.26

АГРОСВІТ

<https://nauka.com.ua>

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)

Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292